

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№..

гр. София, 01.11. 2011 г.
В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо гражданско отделение, в закрито заседание проведено на двадесет и шести октомври през две хиляди и единадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА
ЧЛЕНОВЕ: ЛИДИЯ РИКЕВСКА
ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА

след като разгледа докладваното от съдия Л. РИКЕВСКА гр. д. № 1535 по опис за 2010 г., за да се произнесе, взема предвид следното:

Производство по чл. 290 и сл. ГПК.

В. К. С. обжалва решение № 1094 от 09.08.2010 г. по гр. д. № 2244/08 г. на Окръжен съд [населено място] с което е отменено решение № 2431 от 18.07.2008 г. по гр. д. № 7832/06 г. на Районен съд [населено място]. В. съд е постановил ново решение, с което е отхвърлил предявения от В. С. срещу държавата иск за собственост на имот пл. № 1180 по КП от 1956 г. с площ 8.450 дка, както и иска му по чл. 59 ЗЗД. С определение № 607 от 15.06.2011 г. ВКС е допуснал на основание чл. 280 ал. 1 т. 2 ГПК касационно обжалване на въззивното решение по въпроса допустимо ли е държавата да оспорва решение на ОСЗ, която е неин орган.

В хода на произнасяне на спора по същество настоящият състав констатира, че по съществения за спора правен въпрос има противоречива съдебна практика на ВКС, изразена в решения постановени по реда на чл. 290 и сл. ГПК. Според решение № 104 от 16.02.2010 г. по гр. д. № 147/09 г. на ВКС I ГО, в административното производство ОСЗ не участва като държавен орган, затова решението не е задължително по отношение на държавата. ОСЗ е орган който възстановява собствеността на земеделски земи и гори. Производството пред службата се развива едностранно - между заявителя и службата и решението не обвързва трети на спора лица. В административното производство комисията не е носител на самостоятелни права и задължения, а защитава решение взето от колективния орган за отказ от възстановяване на собствеността. В ЗСПЗЗ и З., които са двата закона свързани с възстановяване на собствеността на земеделските земи и гори, не се съдържат разпоредби, с които на комисията да се придава правно положение на представител на държавата. След като държавата не е била страна в реституционното производство, тя не е обвързана от силата на присъдено нещо на решението, не е разполагала и с право на жалба срещу постановеното позитивно решение, включително когато то е материално незаконосъобразно. След като не може да се защити по реда на обжалването на административния акт, правото и на защита е в гражданския процес, в който на възстановения собственик ще се противопоставят вещните права на държавата.

В решение № 433 от 10.11.2010 г. по гр. д. № 131/10 г. на ВКС 11 ГО е прието, че в административното производство държавата е взела участие чрез своя административен орган - Поземлената комисия и въпросът за възстановяване на собствеността върху процесиите гори е приключил по предвидения от закона ред, с

влизани в сила на горепосочения съдебен акт, който има обвързваща сила за участвалите в това производство лица и е недопустимо пререшаването на спора за собственост между същите лица. В определение № 310 от 22.07.2009 г. на ВКС по ч. гр. д. № 216/2009 г. на ВКС II ГО, също е прието, че държавата, която е била страна по реституционното производство в лицето на конкретния административен орган - ОСЗ, е обвързана от постановеното от съда решение по административното производство.

С оглед посочената противоречива съдебна практика, налице е основание за спиране на производството по делото, като се предложи на общото събрание на ВКС да постанови тълкувателно решение по въпроса обвързана ли е държавата от постановен административен акт или решение на съд по жалба срещу такъв акт за възстановяване право на собственост върху земеделски земи или гори по реда на ЗСПЗЗ и З. и допустимо ли е по предявен иск за собственост от или срещу държавата, тя да иска да се упражни косвен контрол за нищожност или унищожаемост на този административен акт.

Водим от горното и на основание чл. 292 ГПК, ВКС

ОПРЕДЕЛИ:

СБИРА производството по гр. д. № 1535/10 г. на ВКС I ГО.

ПРЕДЛАГА на общото събрание на гражданска колегия на ВКС да постанови тълкувателно решение по въпроса обвързана ли е държавата от постановен административен акт или решение на съд по жалба срещу такъв акт за възстановяване право на собственост върху земеделски земи или гори по реда на ЗСПЗЗ и З. и допустимо ли е по предявен иск за собственост от или срещу държавата, тя да иска да се упражни косвен контрол за нищожност или унищожаемост на този административен акт.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: